

TİCARET SATIŞ HACİM ENDEKSİ

METODOLOJİK DÖKÜMAN

KISA DÖNEMLİ İŞ İSTATİSTİKLERİ DAİRE BAŞKANLIĞI

1. Temel Tanım ve Kavramlar

Ticaret satış hacim endeksi, ticaret sektöründe faaliyet gösteren farklı tür ve büyüklükteki girişimlerin satış hacimlerini aylık olarak ölçmektedir. Bu haber bülteni altında yayımlanan perakende satış hacim endeksi tüketici güveninin ve hane halkı talebinin göstergesi olarak kabul edilmektedir. Endeksler, hacim olarak (sabit fiyatlarla) üretilmektedir.

Endeksler, NACE Rev.2 faaliyet sınıflamasına göre “Bölüm 45- Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı, Bölüm 46- Toptan Ticaret, Bölüm 47- Perakende Ticaret (Motorlu Kara Taşıtları ve Motosikletler hariç)” sektörünü kapsamaktadır. Haber bülteni ekinde bu sektörlerle ait ikili ve üçlü düzeyde hacim endeksleri ve perakende ticaret için özel gruplar paylaşılmaktadır.

“Yıllık Ürün Detayında Ciro Araştırması” sonuçları kullanılarak her bir sektörün ürün yapısı tespit edilmekte ve uygun fiyat verileriyle sektörlerle ilişkin deflatörler hesaplanmaktadır. Ciro değerleri dörtlü düzeyde bu deflatörler kullanılarak fiyat değişimlerinden arındırılmaktadır. Böylelikle sabit fiyatlarla ticaret satış hacim endeksine ulaşılmaktadır.

Bölüm 45- Motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin toptan ve perakende ticareti ile onarımı sektörüne ait ciroların deflate edilmesinde aşağıda yer alan fiyat endeksleri;

- Tüketici Fiyat Endeksi
- Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
- Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi

Bölüm 46- Toptan Ticaret sektörüne ait ciroların deflate edilmesinde aşağıda yer alan fiyat endeksleri;

- Tüketici Fiyat Endeksi
- Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi
- Yurt Dışı Üretici Fiyat Endeksi
- Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksi

Bölüm 47-Perakende Ticaret (Motorlu Kara Taşıtları ve Motosikletler hariç) sektörüne ait ciroların deflate edilmesinde ise Tüketici Fiyat Endeksleri ve ortalama fiyat verileri kullanılmaktadır.

Daha önce Perakende Satış Endeksleri Haber Bülteni ile yayımlanan “perakende satış hacim endeksi” bu haber bülteninin altında temel yılı 2021 olarak güncellenmiş şekilde yayımlanmaktadır.

2. Perakende Satış Hacim Endeksi Temel Yıl ve Hesaplama Değişikliği

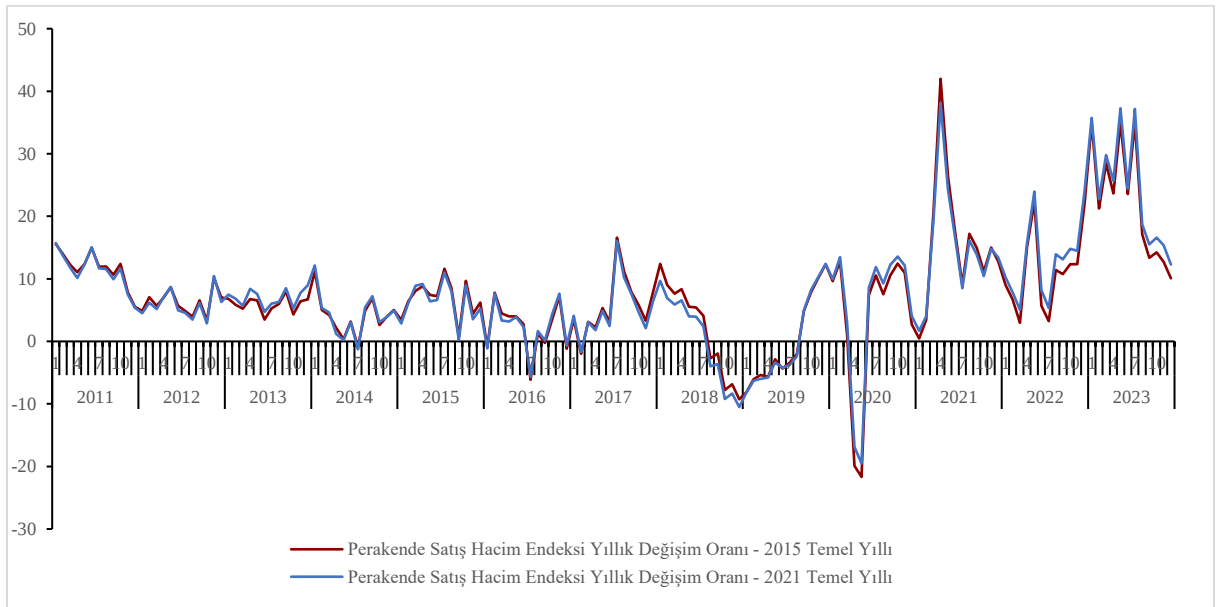
AB İş İstatistikleri mevzuatına göre; Kısa Dönemli İş İstatistikleri kapsamında üretilen endekslerin temel yılı sonu 0 ve 5 ile biten yıllarda yenilenmekte ve temel yılı takip eden üçüncü yılda yayımlanmaktadır. 2020 yılında başlayan pandemi nedeniyle temel yıl AB İstatistik Ofisi tarafından 2021 olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda daha önce yayımlanan endekslerde 2015 olan temel yıl 2021 olarak güncellenmiştir.

2021 temel yıllı perakende satış hacim endeksi hesaplamasında değişikliğe gidilmiş, 2015 temel yıllı endekslerde üçlü, dördü ve özel gruplar faaliyet düzeyinde yapılan deflate işlemi, dördü faaliyet düzeyinde yapılmaya başlanmıştır. Ayrıca; 2021 yılı ve sonrasındaki veri kaynağındaki değişimler ve girişimlerin ana faaliyet değişimleri endekslere yansıtılmıştır. Bu nedenle, 2010 yılından itibaren tüm endeksler revize edilmiştir.

3. Perakende Satış Hacim Endeksi Revizyon Büyüklüğü

İki temel yıla ait endeks değerlerinin bir önceki yılın aynı ayına göre değişimleri aşağıdaki grafikte yer almaktadır. Aradaki fark hesaplama farklılığı, veri kaynağındaki değişim ve girişimlerin faaliyet değişimlerinden kaynaklanmaktadır.

Şekil 1. Değişikliklerin arındırılmamış perakende satış hacim endeksi yıllık değişim oranlarına etkisi

4. Ticaret Satış Hacim Endeksi Haber Bülteni 2024 yılında aşağıdaki tarihlerde yayımlanacaktır.

Ticaret Satış Hacim Endeksi, Ocak 2024	11.03.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Şubat 2024	16.04.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Mart 2024	13.05.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Nisan 2024	11.06.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Mayıs 2024	11.07.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Haziran 2024	12.08.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Temmuz 2024	11.09.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Ağustos 2024	11.10.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Eylül 2024	12.11.2024
Ticaret Satış Hacim Endeksi, Ekim 2024	11.12.2024

5. Ticaret Satış Hacim Endeksi Haber Bülteni ile aşağıdaki tablolar yayımlanmaktadır.

Ticaret Satış Hacim Endeksi (2021=100)

Perakende Satış Hacim Endeksi, Özel Gruplar (2021=100)